

DĚJEPISNÁ OLYMPIÁDA **53. ročník – 2023/2024**

Krajské kolo – zadání I. kategorie

přidělené soutěžní číslo	body celkem

Jméno a příjmení:

Tematické zaměření ročníku: **„Každodenní život a kulturní kořeny českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko). Od Cyrila a Metoděje po Jana Husa.“**

***Důležité upozornění** – u každé otázky je rámeček, který uvádí maximální počet bodů za otázku, do prázdného políčka se pak doplní získaný počet bodů. Celkem je možné získat **80 bodů**.*

Úkol č. 1

„Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha a poslušný mnich by měl za úkol každý den v pokoře opakovat tento nezměnitelný fakt, jediný, jehož pravda je nevývratná.“ Těmito slovy uvedl Umberto Eco svůj slavný historický román *Jméno růže*, odehrávající se ve 14. století za zdi benediktinského kláštera. A opravdu – hlavním úkolem benediktinských mnichů bylo modlitbou uctívat Boha. Během dne se ale v benediktinském klášteře, podle striktně daného rozvrhu řehole svatého Benedikta, odehrávaly i mnohé další činnosti. První dva úkoly krajského kola tě provedou středověkým benediktinským klášteřem (či cisterciáckým klášteřem, kde se mniši řídili stejnou řeholí).

Tvým prvním úkolem bude přiřadit následující úryvky z knihy *Jméno růže* k obrázku části kláštera, kde se děj mohl odehrát, a určit správné označení toho místa v klášteře.

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

1. Raději tudíž sdělím, že jsme dorazili k velkému portálu a na prahu že stál sám opat se dvěma novici, kteří drželi zlatou mísu plnou vody. Jakmile jsme sesedli z našich mul, omyl opat Vilémovi ruce, objal ho a přivítal polibkem na ústa, zatímco cellerarius se věnoval mně.
2. Místa, kde bylo nejvíce světla, byla vyhrazena restaurátorům, nejzkušenějším iluminátorům, malířům iniciál a kopistům. Každý pisař měl buď vedle sebe, nebo nad šikmou plochou stolu čtecí pultík a na něm rozevřený kodex, který měl právě v práci.
3. Mniši byli usazeni u dlouhé řady stolů, stůl opatův stál napříč k nim na velkém pódiu. Na protilehlé straně místnosti byl pult a u něho už stál mnich, který měl při večeři předčítat.
4. Vždyť mnich má vstávat za tmy a dlouho se modlit, očekávat příchod dne a rozsvěcovat temnoty plamenem své zbožnosti. Proto byl zaveden moudrý zvyk, že jeden z mnichů nejde spát zároveň s ostatními, ale odřikává rytmicky žalmy, jejichž počet mu odměří čas, a jakmile vyprší doba určená k spánku, dá ostatním znamení, aby se probudili.

a)

b)

c)

d)

Zde přiřaď číslo textu a malé písmeno obrázku k názvu klášterní lokace

Skriptorium _____, _____

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Refektář _____, _____

Fortna _____, _____

Dormitář _____, _____

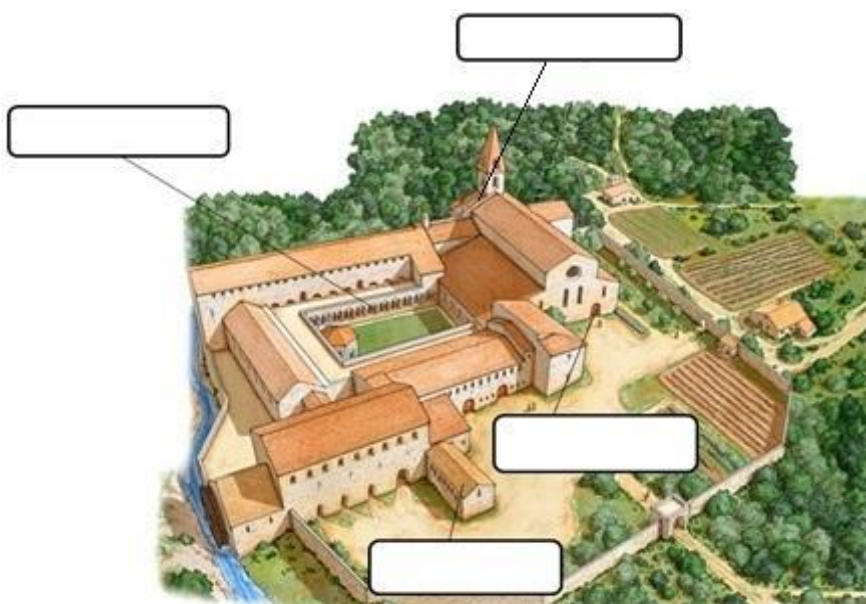
8	
---	--

Úkol č. 2

Tvým dalším úkolem bude zorientovat se na plánu kláštera. Komplexem kláštera tě opět provede kniha *Jméno růže*. Do připravených obdélníků napiš číslo textu, jehož děj by se v daném místě mohl odehrávat. Do obdélníku vepiš i název dané části kláštera z nabídky.

1. *Před odchodem do refektáře jsme se ještě chvíli procházeli křížovou chodbou, aby nám chladný večerní vzduch vyhnal z hlavy mlžinu spánku. Přecházelo tam několik mnichů pohroužených v meditaci. Z křížové chodby bylo vidět do zahrady ...*
2. *Mniši seděli v lavicích, šedesát postav v kutnách a kapucích, jeden jak druhý, šedesát stínů spoře osvětlených ohněm na vysoké trojnožce, šedesát hlasů pělo chválu na Nejvyššího.*
3. *Bylo poledne a bledé slunce stálo nad střechou, světlo klouzalo dolů po průčelí a ponechávalo tympanon ve stínu...*
4. *„To není zrovna četba pro novice řádu svatého Benedikta,“ podotkl Vilém a já jsem zrudl, protože jsem pochopitelně věděl, že novic by milostné romány číst neměl. My mladí jsme si je však v Melku jeden druhému půjčovali a četli je v noci při svíčke.*

Části kláštera k přiřazení: mnišský chór, ambit, noviciát, portál

8	
---	--

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Úkol č. 3

Středověká církev považovala za nezbytný předpoklad ke spáse a věčnému životu, aby člověk ve svém pozemském životě přijímal tzv. svátosti, tedy obřadné přijetí Boží milosti z rukou kněze skrze ustálený rituální úkon. Podle katolického učení bylo takových svátostí celkem sedm, protože však uvažujeme o životě „obyčejného“ člověka, bude pomínuta svátost kněžství, tedy bude přiřazeno šest svátostí.

V prvním sloupci najdeš události ze života a ve druhém skutečné svátosti, ale taky některé smyšlené úkony. Poznej skutečné svátosti a spoj je (tj. přiřaď číslo k písmenu) s událostí v životě věřícího, při níž mu byla svátost udělována.

	Událost v životě
1	narození
2	první stříhání vlasů
3	nástup do školy
4	vstup mezi plnoprávné členy církve
5	účast na mši
6	zpověď
7	nástup do zaměstnání
8	zasnoubení
9	svatba
10	vážná nemoc
11	pohřeb

	Rituální úkon
A	svátost biřmování
B	svátost výběru druha/družky
C	svátost manželství
D	svátost žakovská
E	svátost postřizín
F	svátost pomazání nemocných
G	svátost pokání (smíření)
H	svátost robotnická
I	svátost křtu
J	svátost oltářní (eucharistie)
K	svátost zemřelých

Přiřazení:						
-------------------	--	--	--	--	--	--

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Úkol č. 4

Středověkou společnost významně utvářelo tzv. učení o trojím lidu, podle něž měl každý z obyvatel země patřit do jedné ze tří kategorií a měl tak své vymezené místo ve společnosti. Celé učení bylo stručně shrnuto do známého úsloví *Ty se modli, ty ochraňuj, ty pracuj*.

a) Urči z nabídky správně ony tři obecné společenské kategorie, na něž se středověká společnost podle tohoto učení dělila.

Nabídka: císař – duchovenstvo – kníže – král – měšťané – papež – pracující (poddaní) – rytíři – vládci (bojovníci) – žoldáci;

Odpověď: _____, _____, _____

b) Která skupina obyvatel (opět viz nabídku) ve vrcholném středověku do tohoto schématu tak úplně nezapadala? _____

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Úkol č. 5

Přesuňme se teď k těm, kteří tvořili největší část středověké společnosti. Venkovské rolnické obyvatelstvo tvořilo ekonomickou základnu všech dalších společenských skupin. Jak tedy vypadal život obyčejného rolníka?

V následujícím textu vyber (podtrhni) správnou možnost.

Jak vypadal každodenní život našich předků v raném středověku, to nám nejvíce dnes prozrazují [*archeologické / písemné / obrazové*] prameny. Památky hmotné kultury mnohem podrobněji ukazují život [*poddaných obyvatel / vyšších společenských vrstev*], a to proto, že předměty, které používalo venkovské rolnické obyvatelstvo, [*se dochovaly v největším počtu / se nachází na větším počtu lokalit / byly vyráběny jen velmi málo / byly vyráběny převážně z přírodních netrvanlivých materiálů a nedochovaly se*]. Nejběžnějším pokrmem venkovského člověka v tomto období byly [*bramborové placky / obilné kaše / pečené maso*] nebo [*rýžová kaše / dýňová polévka / luštěniny*]. Mezi hlavní pomocníky při polních pracích patřili [*voli / koně / osli*] a [*pluh / rouchadlo / radlice*].

7	
---	--

Úkol č. 6

Panovník a zejména král měl jedinečné postavení ve středověké společnosti. Byl chápán jako světský představitel a vykonavatel Boží vůle na zemi. Proto i počátek jeho vlády měl zvláštní obřadný charakter, jak ukazují připojené obrázky. Na jejich základě a na základě informací z literatury odpověz na níže položené otázky (pouze jedna odpověď je vždy správná).

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

- a) Král se právoplatně ujímal svého úřadu: A. Vydáním první listiny, v níž použil tento titul.
B. Korunovací.
C. Svým zvolením na zemském sněmu.
- b) Napiš, na kterém místě v Praze se většinou odehrávala korunovace českých panovníků?

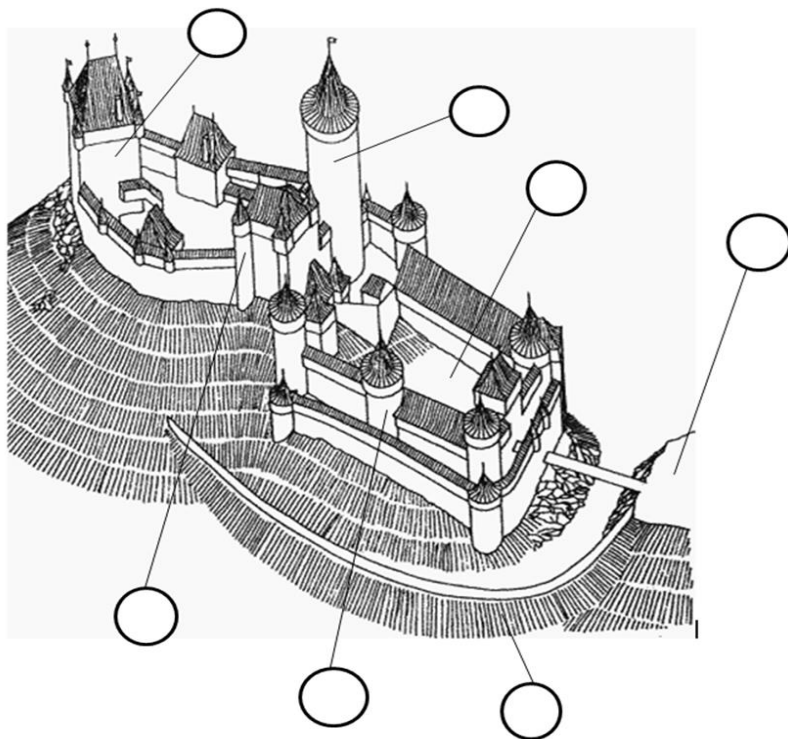
-
- c) Kdo mohl provést korunovaci nového panovníka? A. jakýkoliv vysvěcený kněz
B. nejvyšší hofmistr
C. arcibiskup či papež
D. pražský purkrabí
- d) Co král při korunovaci sliboval? A. vládnout spravedlivě
B. bránit papeže
C. zabezpečovat blahobyt lidu
D. rozšířit území svého státu

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Úkol č. 7

Následující úkol se zaměří na život ve středověkém hradě a na to, k čemu sloužily jeho jednotlivé stavební prvky. Prohlédni si rekonstrukci hradu Týřov, poté si přečti popisky jednotlivých částí hradu. Příslušná písmena vepiš do připravených bublin.

- A) **Donjon** – Obytná věž, v české hradní architektuře nejčastěji čtverhranná. Donjon není z hlediska obrany hradu plnohodnotný, protože přízemí donjonu je snadno přístupné zvenčí.
- B) **Bergfrit** – Útočištná, v Čechách nejčastěji okrouhlá, hlavní věž. Není přístupná z přízemí a obyvatelům hradu v případě nutnosti poskytla poslední útočiště.
- C) **Flankovací věž** – Nejčastěji okrouhlá hradební věž, umožňující boční palbu.
- D) **Věžice** – Polookrouhlý či čtverhranný zesilující prvek opevnění předstupující před jeho líc. Na rozdíl od věže bývá věžice bez vnitřního prostoru a hradebu či stavbu, kterou má zpevnit, nepřevyšuje.
- E) **Val** – Valy mají podobu sypaných násypů, nejčastěji tvořených materiálem získaným při hloubení příkopu. Na koruně mívají lehčí opevnění.
- F) **Nádvoří** – Nezasřezané volné prostranství náležící k budovám či hradbám, které ho obklopují.
- G) **Předhradí** – Je oddělené od vlastního hradu. Většinou slouží jako prostor hospodářského charakteru a ubytování pro čeled.

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Úkol č. 8

Přečti si úryvky textu nejstaršího známého zákoníku z období vlády přemyslovských knížat. Jedná se o Břetislavova dekreta z 11. století. Zákoník nám dává nahlédnout i na život běžných poddaných a jejich vztah ke křesťanství. Rozhodni o každém z následujících tvrzení, zda platí (zakroužkuj ANO), nebo neplatí (zakroužkuj NE).

Avšak vrahy bratrů, otců nebo kněží a osoby z podobných hrdelních zločinů obviněné ať arcikněz označí hradeckému správci nebo knížeti, a ten je spoutané na rukou a v pase ze země vyhostí, aby, tuláky a uprchlíky jsouce, bloudili jako Kain kolem po světě.

K tomu kníže dodal: „Zakazujeme, aby se vůbec nekonaly v neděli trhy, které v našich krajích lidé proto tak hojně navštěvují, aby v ostatní dni měli kdy na své práce. Bude-li však kdo v neděli anebo ve dni, které jest veřejně nařízeno slaviti, u kostela nalezen při nějakém robotném díle, arcikněz ať mu vezme dílo samé i potah, který se při díle nalezne, a on ať zaplatí tři sta peněz do důchodu knížecího.

Rovněž i ti smělci, kteří pochovávají své mrtvé v polích nebo v lesích, ať zaplatí arcijáhnu vola a tři sta peněz do důchodu knížecího; mrtvého však ať pochovají znova na hřbitově věřících.“

- a) Přemyslovský kníže měl mimo jiné pravomoc soudce. ANO-NE
- b) Pro každého člověka žijícího na počátku 11. století bylo samozřejmostí jít v neděli na bohoslužbu. ANO-NE
- c) V době vlády knížete Břetislava se už mezi obyvateli knížectví neobjevovaly pohanské zvyky. ANO-NE
- d) Pohřbívat se smělo pouze ve vysvěcené půdě. ANO-NE

4	
---	--

Úkol č. 9

V okresním kole jsme se setkali s textem zákoníku Přemysla Otakara II. nazývaného Statuta Iudaeorum, který upravoval práva židovského obyvatelstva. I v tomto kole se dotkneme židovské problematiky. Prostuduj si úryvky žalozpěvu z 14. století a zakroužkuj 5 tvrzení, která vycházejí z textu, popř. z informací v doporučené literatuře.

Žalozpěv

Zlá rána postihla z Božího usouzení

Pragu, město korunní,

5149 let po světa stvoření.

Ach, ty má ratolesti nejkrásnější, není tě již, není!

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

V jedno tratoliště všechna krev se slila oné doby

jarní, osmého dne našeho svátku Vykoupení.

Tak jako ty nekvašené chleby byli jsme páleni a jako beránek obětní.

Tehdy zchvátila nás hrůza, neboť jsme zaslechli hanebná ostouzení.

...

Ti, kdož v sousedství Staré synagogy přebývali,

do domu té zbožnosti se utíkali;

meči je tam ubodali.

...

Neboť nám roztrhli nejsvětější listy pergamenové

Zákona Božího, jenž dědictví Mojžíšovo se zove.

S velikým rykem pak chvatně loupili.

„Pleňte stříbro. Pleňte zlato!“ volali.

- a) Tím, že došlo k násilnému útoku na židovské obyvatele Prahy, byl porušen text zákoníku Statuta Iudaeorum.
- b) Židé se řídili jiným letopočtem než křesťané.
- c) Z pohledu křesťanů došlo k útoku v době blízké velikonočním svátkům.
- d) Během násilností vůči židovskému obyvatelstvu respektovali křesťané nedotknutelnost židovských modliteben.
- e) Nenávist vůči Židům plynula z odlišnosti víry, a násilnosti neměly jiné motivy.
- f) Během útoku popsaného v textu byla zničena Tóra, tedy posvátný text židů.
- g) Událost bychom mohli označit slovem pogrom.
- i) Text žalozpěvu sepsal obyvatel Prahy, který byl křesťanského vyznání

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Úkol č. 10

Tento úkol ověří, zda dokážeš rozpoznat jednotlivé prvky architektury, která v každodenním životě obklopovala člověka v období středověku. K popisům jednotlivých prvků architektury přiřaď písmeno obrázku. Tři fotografie zůstanou nepřirazené.

1. Při návštěvě nedělní bohoslužby v románském kostele jsi mohl uvidět **emporu**. Místo odkud sledovala bohoslužbu tvá vrchnost _____
2. Pokud jsi procházel okolo gotické katedrály, jistě tě musela udivit výška stavby. Stavba mohla být takto vysoká díky svedení tlaku klenby **vnějším opěrným systémem**. _____
3. V gotickém zaklenutém prostoru jsi mohl vidět **konzolu**. Jde o nosný prvek klenebního žebra. _____
4. **Podsebití** umožňovalo obráncům středověkého hradu pohybovat se na vrcholu pevnosti a útočit na obléhatele z výšky. _____
5. **Kružba** je typickým prvkem, který jsi viděl, pokud jsi procházel okolo gotických staveb. Jedná se o geometrickou výplň oken. _____

A

B

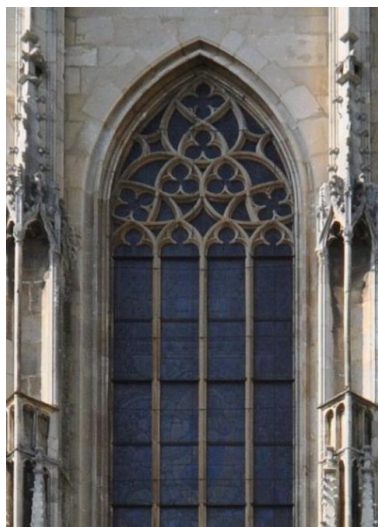

C

D

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

E

F

G

H

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Úkol č. 11

Přečti si úryvek ze studie *Jeden den na královském dvoře Václava IV.* Poté rozhodni o každém z následujících tvrzení, zda platí (zakroužkuj ANO), nebo neplatí (zakroužkuj NE).

Král Václav se probudil ve své pražské rezidenci v Králově dvoře u sv. Benedikta na Starém Městě pražském, těsně u hranice s Novým Městem, nedaleko branky spojující obě čtvrti, kde byla později zbudována Prašná brána. Již od poloviny 80. let 14. století neobýval král Pražský hrad a přestěhoval se doprostřed městského ruchu. Dlouhodobé pobývání v paláci, kde z plných plic dýchal městský vzduch, který podle středověkého hesla osvobozoval, si král vynahrazoval tím, že často a dlouhý čas pobýval na svých oblíbených hradech. Byla jich celá řada: Karlštejn, Žebrák, Točnick, Křivoklát či naposledy Nový Hrádek u Kunratic. Jejich společným jmenovatelem byl dostatečně velký lovecký revír, neboť Václav byl náruživým lovcem.

- a) Králův Dvůr byl využíván jako sídlo českých králů již za otce Václava IV. ANO – NE
- b) Český král na přelomu 14. a 15. století pobýval více v centru města než na Hradě. ANO – NE
- c) Václav IV. upřednostňoval rozjímání o samotě v ústraní před štvanicí. ANO – NE
- d) Václav IV. své krátké pobyty ve městě vyvažoval dlouhými cestami po venkově. ANO – NE

4	
---	--

Úkol č. 12

Mezi zajímavé středověké texty patří tzv. knížecí zrcadla. Jde o soubor napomenutí a rad pro mladého panovníka, jak dobře vládnout. Karel IV. nechal sepsat takový text pro svého syna Václava IV.

Přečti si úryvek z odborné literatury a odpověz na otázky týkající se osoby Václava IV. Poté rozhodni o každém z následujících tvrzení, zda platí (zakroužkuj ANO), nebo neplatí (zakroužkuj NE).

...Václav byl nejspíš popudlivý už jako mladík. Leccos naznačuje knížecí zrcadlo, jež pro něj nechal sepsat Karel IV., v jehož úvodu následník obřadně žádá svého otce o radu, jak správně vládnout. Císař klade ve svém moralistním výkladu důraz na jednotlivé ctnosti a připomíná význam mírnosti, jež chrání vládce před tím, aby se stal tyranem, a zvláště varuje svého syna před výbuchy vzteku.

*Knižecí zrcadla jsou vůbec dobrým zdrojem informací o dvoře a vládě Václava IV., neboť minimálně Smil Flaška z Pardubic ve své *Nové radě* myslel především na něj, když věnoval velkou pozornost zejména lidem ve Václavově blízkém okolí a jeho radě. (...) Jak radí Levhart*

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

v *Nové Radě*: „Múdrý král má múdré mieti/ v své radě, ač chce prospěti. /Po radě pána poznati, / kakú jemu chválu vzdáti.“

a) Václav IV. byl coby nejstarší syn panovníka ke své roli vládce vychováván od mládí.

ANO – NE

b) Sepsané „knížecí zrcadlo“ se zabývalo i lidmi z nejbližšího okruhu Václava IV.

ANO – NE

c) Podle knížecích zrcadel tkví moudrost panovníka v tom, obklopit se vhodnou společností.

ANO – NE

d) Václav IV. získal od svého otce soubor rad, jak vládnout.

ANO – NE

e) Karel varoval svého syna zejména před zahálčivostí.

ANO – NE

Úkol č. 13

5	
---	--

Ženským členkám urozených rodin život většinou předurčoval roli pokračovatelek rodů svých manželů. Některé z nich si ale vybraly jinou životní cestu, jako např. sv. Anežka Česká.

Najdi 4 chyby v textu o sv. Anežce a oprav je v tabulce na další straně.

Svatá Anežka pocházela z rodu Přemyslovců, byla sestrou krále Přemysla Otakara I. Jako česká princezna měla být původně provdána v rámci sňatkové politiky, ale po několika neúspěšných námluvách jí bylo umožněno, aby o svém životě rozhodla sama a stala se řeholnicí. Založila na Novém Městě pražském špitál a později také ženský klášter, jehož se stala představenou. K péči o špitál a nemocné založila také špitální bratrstvo přeměněné posléze na rytířský řád křižáků s červenou hvězdou. Svůj klášter Anežka založila podle řeholních pravidel sv. Benedikta, v čemž ji z Itálie velmi podporovala sv. Klára, se kterou si mnoho let dopisovala.

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

chybně	správně

4	
---	--

Úkol č. 14

Přečti si ukázkou z Kosmovy kroniky a urči (zakroužkuj) na jejím základě a na základě doporučených studijních materiálů, zda jsou dále uvedená tvrzení pravdivá anebo ne.

Roku od narození Páně 1117.

Dne 3. ledna ve čtvrtek, již v nešporní hodinu, nastalo veliké zemětřesení, mnohem však větší v lombardských krajinách. Neboť jak jsme se doslechli z pověsti, mnoho stavení se tam sesulo, mnoho hradů zbořilo, mnoho chrámů nebo kaplí se zřítilo a množství lidí bylo zasypano.

Téhož roku zemřela Božetěcha, jež bývala nedílnou družkou veškerých osudů mých, v den třetí a dvacátý v lednu.

Téhož roku a za věčného kralování Pána našeho Ježíše Krista, v jehož rukou jsou srdce králů, se z jeho milostivého vnuknutí kníže Vladislav rozpomněl na svého bratra Bořivoje, nad jehož utrpením a bídou se již dříve slitoval Hospodin, který shlédl na jeho pokoru z trůnu nebeského hradu. Nad kým se smiluje Bůh, nad tím se nemůže nesmilovat člověk. Řečený kníže tedy, podnícen tímto božským pokynem a na radu biskupa Heřmana, poslal v prosinci pro svého bratra Bořivoje a povolal ho zpět z vyhnanství.

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

1. Kronikář Kosmas byl vzdělaným šlechticem. ANO – NE
2. Studoval na Karlově univerzitě. ANO – NE
3. Ve své kronice popisoval jen politické události. ANO – NE
4. Kosmas sloužil jako duchovní v kostele sv. Víta v Praze. ANO – NE
5. Ačkoliv byl Kosmas knězem, měl manželku. ANO – NE
6. Svou kroniku raději ukončil před dobou svého života z obavy před možnými následky, kdyby kritizoval své současníky. ANO – NE
7. V kronice se věnoval jen událostem v českých zemích. ANO – NE
8. Podrobně popsal průběh misie Konstantina a Metoděje na Velké Moravě. ANO – NE
9. Předpokládal, že události kolem něj řídí Bůh. ANO – NE

9	
---	--

Rozřazovací otázka

Ve studii P. Sommera Jeden den v Sázavském klášteře ses mohl/a seznámit, jak byly v klášteře označovány jednotlivé části dne. Zkus z nabídky správně časově poskládat průběh dne řeholníka od půlnoci do půlnoci.

Nabídka: *sexta – vigilie – tercie – kompletář (kompletorium) – matutina – prima – nona – nešpory*

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
6. _____
7. _____
8. _____

8	
---	--

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

DĚJEPISNÁ OLYMPIÁDA
53. ročník – 2023/2024

Krajské kolo – řešení I. kategorie

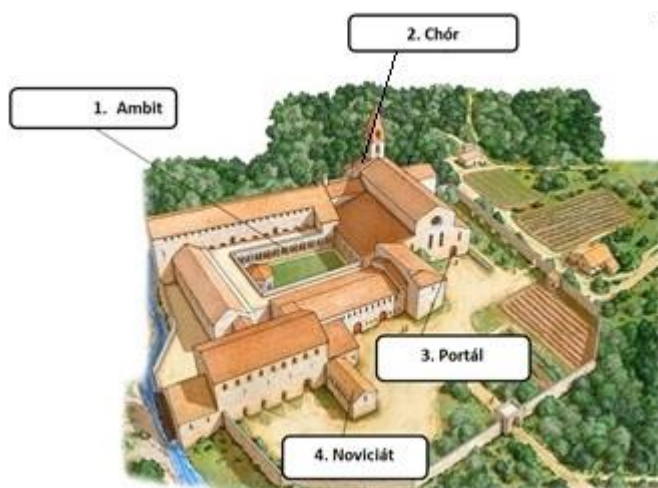
Tematické zaměření ročníku: „Každodenní život a kulturní kořeny českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko). Od Cyrila a Metoděje po Jana Husa.“

Úkol č. 1

Řešení: Skriptorium – 2, c; Refektář – 3, b; Fortna – 1, d); Dormitář – 4, a); (pro získání bodů musí být celý řádek správně přiřazen) **8 bodů**

Úkol č. 2

Řešení:

Pro získání 2 bodů musí být celý řádek správně přiřazen.

8 bodů

Úkol č. 3

Řešení: 1 - I; 4 - A; 5 - J; 6 - G; 9 - C; 10 - F

6 bodů

Úkol č. 4

Řešení: a) duchovenstvo, vládci, pracující; b) měšťané

4 body

Úkol č. 5

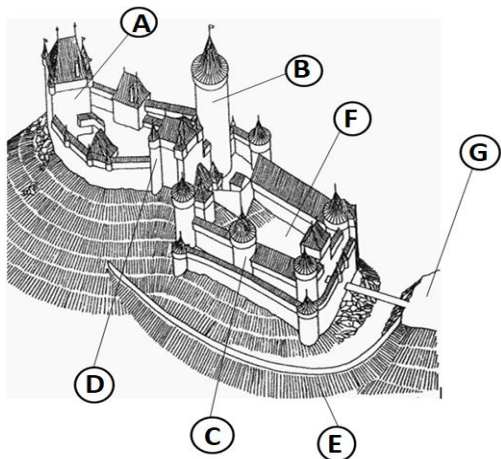
Řešení: archeologické; vyšších společenských vrstev; byly vyráběny převážně z přírodních netrvanlivých materiálů a nedochovaly se; obilné kaše; luštěniny; volí; radlice. **7 bodů**

Úkol č. 6

Řešení: a) B; b) kostel/katedrála sv. Víta (Václava a Vojtěcha); c) C; d) A. **4 body**

Úkol č. 7

Řešení:

7 bodů

Úkol č. 8

Řešení: a) ANO, b) NE, c) NE, d) ANO **4 body**

Úkol č. 9

Řešení: a, b, c, f, g **5 bodů**

Úkol č. 10

Řešení: 1. G; 2. B; 3. D; 4. H; 5. E **5 bodů**

Úkol č. 11

Řešení: a) NE, b) ANO, c) NE, d) NE. **4 body**

Úkol č. 12

Řešení: a) ANO; b) ANO; c) ANO; d) ANO; e) NE **5 bodů**

Úkol č. 13

Řešení: [chybně -> správně] sestrou -> dcerou (popř. možno i namísto toho: Přemysla Otakara I. -> Václava I.); Novém Městě pražském -> Starém Městě pražském; křížáků -> křížovníků; Benedikta -> Františka. **4 body**

Úkol č. 14

Řešení: 1. NE; 2. NE; 3. NE; 4. ANO; 5. ANO; 6. NE; 7. NE; 8. NE; 9. ANO. **9 bodů**

Celkem 80 bodů

Rozřazovací otázka:

Řešení: 1 – vigílie; 2 – matutina; 3 – prima; 4 – tercie; 5 – sexta; 6 – nona; 7 – nešpory; 8 - kompletář.

max. 8 bodů

Zdroje:

Bígl, Z. – České země za posledních Přemyslovců. Praha, Albatros 1993, str. 26-27.
Mandelová – Na úsvitu českých dějin. Praha, Albatros 1993, str. 9, 42.
Hrad a jeho části:
Herout, J., Slabikář návštěvníků památek, Praha 1980.
Durdík, T., Ilustrovaná encyklopedie českých hradů, Praha 2009.
Břetislavova dekreta dostupná z: https://www.psp.cz/eknih/snemy/b_dekreta.htm
Kvirenc, J., Kunstová, E., *České dějiny do roku 1914. Historie v dokumentech*, Liberec: Dialog, 2006., dokument č. 43.
Žurek, V., Jeden den na královském dvoře Václava IV., str. 119, In: Nodl, M., Sommer, P. (eds.), *Jeden den ve středověku*, Praha: NLN, 2014.
Žurek, V., jeden den na královském dvoře Václava IV., str. 126-127, In: Nodl, M., Sommer, P. (eds.), *Jeden den ve středověku*, Praha: NLN, 2014.
<https://edu.ceskatelevize.cz/video/11241-duchovni-zivot-svate-anezky>
Kosmas – Kronika Čechů. Argo. Praha 2011, str. 183.
<https://edu.ceskatelevize.cz/video/451-kosmas-zivot-a-dilo>

Obrázky:

Obrázky kláštera dostupné z:

<https://sites.dartmouth.edu/ancientbooks/2016/05/24/medieval-book-production-and-monastic-life/>

<https://www.turistika.cz/vylety/porta-coeli/detail>

<https://mediaevalcastles.wordpress.com/tag/inchcolm-abbey/monasterium.kub.cz>

obrázek trojí lid: dostupné online z

https://cs.wikipedia.org/wiki/U%C4%8Den%C3%AD_o_t%C5%99ech_stavech#/media/Soubor:Cleric-Knight-Workman.jpg

obrázek: Korunovační kniha Karla V., dostupné online z

<https://blogs.bl.uk/digitisedmanuscripts/2012/06/documentary-of-a-royal-coronation.html>

Rekonstrukce hrad Týřov: Durdík, T., Ilustrovaná encyklopedie českých hradů, Praha 2009.

Obrázky architektonických prvků dostupné z:

<https://oko.yin.cz/98/prevet/>

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Olomouc,_Zd%C3%ADk%C5%AFv_pal%C3%A1c,_trojit%C3%A9_sdruc%C5%BEen%C3%A9_rom%C3%A1nsk%C3%A9_okno.JPG

<https://www.taniassecr.cz/zlata-koruna-klaster/cisterciacke-klastery/situovani-klasteru-a-goticka-architektura/tajuplnost-goticky-chramu>

<https://apsida.sk/slovnicek/kruzba>

<https://www.mistopis.eu/mistopiscr/polabi/kutnohorsko/jakub.htm>

<https://www.npu.cz/cs/uop-usti-nad-labem/veda-a-vyzkum/promena-stredovekeho-venkovskeho-kostela-jako-symbolu-tradice-a-identity-mista>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Podsebit%C3%AD#/media/Soubor:Tour_du_ch%C3%A2teau_c_omtal_de_Carcassonne.jpg

obrázek sv. Anežka: dostupné online z <http://www.praguecityline.cz/osobnosti-prahy/svata-anezka-ceska-%E2%80%93-jedna-z-nasich-nejslavnejsich-svetic>

obrázek Kosmas – dostupné online z

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Kosmas#/media/Soubor:Kosmas.jpg>